

Zapisnik sednice Saveta COBISS.Net

Sednica je održana preko aplikacije Zoom u sredo, 1. jula 2026. godine, od 13:00 do 14:00 časova.

Prisutni:

Članovi Saveta COBISS.Net

Adisa Žero, Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine (direktorka),
Angelina Grujić, Narodna biblioteka Srbije (rukovodilac NCC),
Arjeta Sadiku, IZUM, Slovenija
Bojan Kundačina, Narodna biblioteka Srbije (zamenik upravnika)
Daniela Vasileva, Nacionalna biblioteka "Sv. Ćirilo i Metodije", Bugarska (rukovodilac NCC)
Davor Bračko, IZUM, Slovenija (koordinator mreže COBISS.Net)
Dr. Aleš Bošnjak, IZUM, Slovenija (direktor)
Dr. Xianhong Hu, Unesco; (stručnjak za programe, Odeljenje za digitalnu inkluziju, politiku i transformaciju u Sektoru za komunikacije i informacije)
Đurđa Martinović, Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević" (rukovodilac NCC)
Guilherme Canela de Souza Godoi, Unesco (rukovodilac Odeljenja za digitalnu inkluziju, politiku i digitalnu transformaciju (CI/DPT) i sekretar Programa Informacija za sve (IFAP))
Ivan Radulović, Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević" (direktor)
Jovica Nikčevski, Nacionalna i univerzitetska biblioteka "Sv. Kliment Ohridski" (direktor)
Mirlona Buzo, Biblioteka Akademije nauka Albanije (rukovodilac QKPISH)
Sonja Prža, Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske u Bosni i Hercegovini
Tamara Butigan Vučaj, Narodna biblioteka Srbije, rukovodilac Odeljenja digitalne biblioteke u Narodnoj biblioteci Srbije – predsednica Saveta COBISS.Net
Vjenceslava Ševaljević, Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević" (v.d. pomoćnika direktora za razvoj)
Žaklina Gjalevska, Nacionalna i univerzitetska biblioteka "Sv. Kliment Ohridski" (rukovodilac NCC)
Željka Komlenić, Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske u Bosni i Hercegovini (rukovodilac NCC)

Zapisničarka

Petra Bridges, IZUM, Slovenija

Dnevni red:

1. Uvodne izjave Tamare Butigan Vučaj, predsednice Saveta COBISS.Net, i dr. Aleša Bošnjaka, direktora IZUM-a.
2. Usvajanje zapisnika sa prethodne sednice.
3. Predstavljanje i potvrđivanje Akcionog plana COBISS.Net.

4. Razvojna pomoć za širenje mreže COBISS.Net za 2026. godinu
5. Razno

Tamara Butigan Vučaj je zaželela dobrodošlicu svima i zamolila prisutne da se ukratko predstave. Tri direktora nacionalnih biblioteka prisustvovalo je sastanku (Adisa Žero, Ivan Radulović i Jovica Nikčevski), zajedno sa jednim zamenikom upravnika (Bojan Kundačina) i dva predstavnika Uneska, od toga jedan je bio Guilherme Canela, predstavnik generalnog direktora Uneska.

Dr Aleš Bošnjak je rekao da Slovenija trenutno prolazi kroz promene zbog nove vlade koja je izglasana. Usled spajanja nekih ministarstava trenutno nije jasno koji će direktorat biti zadužen za IZUM, međutim, ne očekuju se veće promene.

Tamara Butigan Vučaj potom je zamolila da se usvoji zapisnik sa prethodne sednice. Zapisnik je usvojen. Guilherme Canela nije učestvovao u glasanju za usvajanje zapisnika jer zapisnik nije video i nije bio prisutan na prethodnom sastanku.

Sledeća tačka dnevnog reda bio je 4-godišnji strateški akcioni plan za mrežu COBISS.Net. Davor Bračko je ukratko predstavio dokument. Dokument je strateški vodič za narednu fazu razvoja mreže i ima za cilj da još više ojača svoju ulogu u regionu. Dokument ima jedan jasan dugoročni cilj: uspostavljanje nacionalnih bibliotečkih sistema i sistema o istraživačkoj delatnosti koji funkcionišu unutar mreže, kao i njihovo efikasno povezivanje unutar mreže. Ključne oblasti na koje se akcioni plan usredsređuje su: širenje mreže i uključivanje novih biblioteka, obrazovanje (neprekidan prenos znanja), obogaćivanje bibliografija istraživača i poboljšanje prepoznatljivosti istraživačkih rezultata, uspostavljanje infrastrukture za otvoreni pristup (npr. dCOBISS), kao i aktivnosti na promociji kojim će se informisati stručna javnost, donosioci odluka i šira publika u vezi sa strateškim značajem mreže. Davor Bračko za zamolio sve prisutne da pruže podršku ovom planu u naredne četiri godine. Komentari i predlozi su takođe dobrodošli, a mogu da se pošalju i e-poštom.

Dr Aleš Bošnjak je dodao da je za dobijanje finansijske pomoći od nadležnog ministarstva bolje imati dugoročni plan jer se lakše integrišu i pravdaju sredstva koja su odobrena za projekat.

Akcioni plan je stavljen na glasanje. Svi su glasali za i akcioni plan je bio izglasan.

Pod tačkom Razno Davor Bračko je predstavio predlog Narodne biblioteke Srbije. Predlog se odnosi na deljenje normativnih zapisa iz normativne baze podataka CONOR na isti način kao što se već dele bibliografski zapisi unutar mreže COBISS.net. Ovi zapisi za lična imena i korporacije mogu onda da koriste sve biblioteke unutar mreže, usled čega bi katalogizacija bila ne samo preciznija, već i jednostavnija i brža. IZUM će pripremiti nacrt sporazuma koji bi potpisali nacionalni COBISS centri. Prva verzija programske opreme mogla bi da bude spremna do kraja godine, tako da bi deljenje zapisa moglo da počne krajem 2026. godine. Nakon što nacionalni COBISS centri pregledaju nacrt sporazuma, stvarni sporazum se može potpisati na narednoj sednici Saveta COBISS.Net novembra 2026. godine (u IZUM-u).

Dr Aleš Bošnjak je još dodao da IZUM već deli CONOR zapise sa VIAF-om, ali slovenački zakon propisuje da podaci o ličnosti moraju da budu individualno zaštićeni i moraju da se izuzmu iz deljenja (npr. datum rođenja za razlikovanje dva autora koji imaju isto ime i prezime). Možda bi trebalo napraviti odvojeni nacrt da se ovo razjasni i uskladi sa nacionalnim kriterijumima. Druga opcija bi bila da se doda klauzula u glavni sporazum kojom bi se odredilo da se zaštićeni podaci o ličnosti ne dele.

Davor Bračko je zatim rekao da će sledeći sastanak Saveta COBISS.Net biti održan uživo 17. novembra 2026. godine u IZUM-u u Mariboru. Dodao je i da s obzirom na to da je došlo do promene vlade za sada nema informacija u vezi sa ovogodišnjom razvojnom pomoći za širenje mreže COBISS.Net, ali da će centri biti obavešteni čim budu informacije na raspolaganju.

U završnoj reči, Guilherme Canela je rekao da je zanimljivo videti razvoj sistema i da je IFLA jedan od većih partnera Uneska. Pokušavaju da povežu rad biblioteka sa aktuelnim razvojem u multilateralnim sistemima. Otvoreni su za saradnju sa IZUM-om za unapređenje IZUM-ove strategije u vezi sa globalnim izazovima i dodao u prozor za dijalog aplikacije Zoom dokument sa sažetkom politike sa IFLA-om (dokument: IFAP ISSUE BRIEF: Global Network of Libraries and Local Impact; A Policy Roadmap to Build an Inclusive Digital Future, dostupno na [ovom linku](#)).

Davor Bračko je potom izneo više informacija o ovogodišnjoj COBISSS konferenciji. Održaće se od 18. do 19. novembra 2026. godine u Mariboru. Pozivnice i detalji u vezi sa sufinansiranjem učešća su već poslali. Ovogodišnja tema konferencije biće građa u elektronskom obliku i veštačka inteligencija.

Dr Xianhong Hu je potom dodala zanimljive informacije u vezi sa veštačkom inteligencijom u sistemima za upravljanje bibliotekama. Unesko tesno sarađuje sa međunarodnom federacijom IFLA i vodi zajedničko istraživanje o tome kako bi biblioteke mogle da koriste veštačku inteligenciju u svom radu u skladu sa etičkim preporukama Uneska za korišćenje veštačke inteligencije. Ovo bi moglo da bude korisno kao izlaganje na COBISS konferenciji. Tražila je da se Unesku prosledi više informacija u vezi sa konferencijom. Pomenula je i predstojeću radionicu sa IFLA-om na kojoj će se razgovarati o ulozi biblioteka i o tome kako one na globalnom nivou doprinose premošćavanju digitalnog jaza, kao i o promovisanju potrebe za pristupom, tehničkim izazovima i mogućnostima uključivanja novih tehnologija, uključujući i veštačku inteligenciju. Sa zadovoljstvom će podeliti više informacija o susretu. Unesko će biti prisutan na godišnjem kongresu IFLA-e u Busanu, a predstavnici kancelarije u Pekingu će tamo učestvovati lično ili, u najmanju ruku, preko interneta. Možda bi dr Aleš Bošnjak, koji će takođe prisustvovati kongresu, mogao da se sastane sa njima i predstavi im rad IZUM-a, koji bi mogao biti primenjen i u drugim regionima sa sličnim mehanizmom koordinacije kao što je COBISS, čime bi se možda unapredili sistemi automatizacije u drugim regionima. Ovo bi mogla da bude dobra prilika za širenje IZUM-ovog rada u Aziji.

Tamara Butigan Vučaj se svima zahvalila za prisustvo.

Sastanak je završen u 14:00 časova.